

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGPJŪČIO 7 D.
NUTARIMO NR. 829 „DĖL VEIKLOS ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIJE
LEIDIMŲ IŠDAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP-23-132)(TAIS NR. 23-439(2))**

Nr.

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Projekto:

1. Projekte nėra nurodytų įsigaliojimo nuostatų. Pažymėtina, kad Projektu tvirtinamos naujos formos (1 ir 2 priedai), kurias anksčiau turėjo įgaliojimą tvirtinti Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba). Pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 1 dalį, bendra taisyklė yra ta, kad norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame teisės akte nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data. Atsižvelgiant į tai, kad kita institucija – Taryba – dėl Projekto nuostatų turės keisti savo teisės aktus, kuriais buvo patvirtintos prašymo ir deklaracijos formos, siūlytina laikytis ne bendros taisyklės, bet numatyti tinkamą terminą jiems parengti, suderinti ir patvirtinti. Siūlytina papildomai šiuo aspektu įvertinti Projektą ir patikslinti jo nuostatas.

Dėl Projektu tvirtinamų Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklių (toliau – Taisyklės):

2. Svarstyta, ar Taisyklių 3 punkte nurodytų teisės aktų sąrašo nereikėtų papildyti nuoroda į Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą, nes Taisyklėse vartojamos formuluotės, susijusios su valdymu teisėtais pagrindais, turėtų būti suprantamos pagal šį teisės aktą.

3. Taisyklių 4 punktas atkartoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 3 dalies nuostatas, tad siūlytina jo atsisakyti kaip perteklinio (dubliuojančio įstatyminių reguliavimą).

4. Pažymėtina, kad Taisyklėse vartojamos formuluotės neatitinka Elektros energetikos įstatymo ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo formuluočių: „statyti (įrengti)“ turėtų būti keičiama į „statyti ar įrengti“, „pakeisti (padidinti)“ turėtų būti keičiama į „pakeisti“ ir (arba) „padidinti ar sumažinti“, „naudingumas (efektyvumas)“ apskritai nevartojama kaip tapati sąvoka minėtuose įstatymuose, tad siūlytina atskirti formuluotes „naudingumas“ ir „efektyvumas“ (arba „energijos vartojimo efektyvumas“), „statyti (modernizuoti)“ turėtų būti keičiama į „atnaujinti (modernizuoti)“.

5. Trūksta teisinio aiškumo, kas patenka į Taisyklių 7.2 papunktyje nurodytą sąvoką „*neatsinaujinantys ištekliai*“, nes ši sąvoka neatskleista nei Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, nei Taisyklėse. Siūlytina patikslinti formuluotę arba plačiau paaiškinti jos turinį rašte, kuriuo Projektas teikiamas išvadai gauti (toliau – Raštas).

6. Papildomai pažymėtina, kad Taisyklių 7.2 papunktyje išvardijami keli atvejai, kelios aplinkybės ir nurodoma „*šiuo atveju*“ – tokiu būdu nebelieka aiškumo, kuris iš išvardintų atvejų turėtų omenyje. Siūlytina patikslinti papunktį.

7. Atkreiptinas dėmesys, jog Taisyklių 8.3 papunktyje suformuluotos nuostatos dėl iš kito asmens *įgyto* energetikos objekto, tačiau laikantis teisės aktų reikalavimų šios nuostatos turėtų būti taikomos dar *prieš asmeniui įsigyjant* energetikos objektą, siekiant, kad tik reikalavimus atitinkantys asmenys galėtų tinkamai realizuoti jiems suteiktą teisę. Siūlytina papildomai įvertinti šias nuostatas ir pagal galimybes jas patikslinti.

8. Taisyklių 9.1 papunktis tikslintinas, nurodant visą sąvoką „*elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminančiais vartotojais*“ (pagal Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 30 dalį).

9. Neaišku, kuo remiantis Taisyklių 9 punkte ir kituose punktuose nustatomas dydis „*ne mažiau kaip 95 procentų elektrinės įrengtosios galios*“. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, turi būti pateiktas šios nuostatos visapusiškas pagrindimas (dabartinis pagrindimas Rašte yra nepakankamas), įstatyminis jos pagrindas bei santykis su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalimi, kurioje numatytos galimybės (vartojama formuluotė „*gali būti*“) ir nėra numatytų jokių apribojimų.

10. Papildomai pažymėtina, kad Taisyklėse teikiamos nuorodos į įstatymines nuostatas neatitinka jų turinio: Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 8 dalyje nėra nustatytos jokios *tvarkos*, tik *sąlygos* (9 punktas, 9.2 papunktis ir kt.), Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20² straipsnio 3 dalyje nėra nurodytų *reikalavimų*, tik *tvarka* (21.6, 26.3 papunkčiai ir kt.), Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 26 dalyje nustatyti ne *reikalavimai*, bet *sąlygos* (69 punktas) ir pan. Taip pat tikslintina Taisyklių 21.1 papunktyje pateikta nuoroda į Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalies 1 punktą, nes jame nenumatyti konkretūs atvejai, tik išvardintos sąlygos ir pateikiamos nuorodos į kitų teisės aktų nuostatas.

11. Taisyklių 13 punktas tikslintinas pagal įstatymuose vartojamą formuluotę „*siekia parduoti...*“, o ne „*ketina*“.

12. Siūlytina Taisyklių 16.4 papunktyje nevartoti pasvirojo brūkšnio nurodant duomenis „*pavarde / pavadinimą*“. Pasviris (įžambusis) brūkšnys gali būti vartojamas alternatyvai žymėti (atitinka jungtukus „ar“, „arba“). Vis dėlto oficialioje kalboje siūlytina jo nevartoti, pakeičiant jungtukais arba skliaustais.

13. Atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 112 punkto nuostatą, *jei teisės akto, institucijos ir pan. pavadinimas, prasidedantis žodžiais „Lietuvos Respublikos“, minimas ne kartą, pirmą*

kartą parašius visą pavadinimą, toliau jis gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublikos“, papildomai neįvedant trumpinio, Taisyklių 20.1 papunktyje pirmą kartą paminėjus Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą, tolimesniame Taisyklių tekste (49.2, 49.3 papunkčiuose ir kt.) atsisakytina žodžių „Lietuvos Respublikos“.

14. Siūlytina redakciniu aspektu patikslinti Taisyklių 26.2, 26.3 ir 39.2 papunkčius.

15. Atkreipiame dėmesį, kad Taisyklėse nurodyti terminai yra skaičiuojami skirtingai (pavyzdžiui, Taisyklių 27, 28, 38 punktuose (ir kt.) – „30 kalendorinių dienų“ ir 38 punkte (ir kt.) – „10 darbo dienų“). Siekiant aiškumo, siūlytume pagal galimybes suvienodinti terminų skaičiavimo metodą, Taisyklėse nurodant visus terminus vienodai.

16. Siūlytina patikslinti Taisyklių 81, 83 ir 85 punktus, nes turėtų būti naikinamas leidimo *galiojimas*, o ne pats leidimas.

17. Pažymėtina, kad tiek Taisyklių 1 priede, tiek 2 priede yra įtrauktas reikalavimas fiziniam asmeniui nurodyti asmens kodą, nors Taisyklės tokio reikalavimo nenumato. Siūlytina patikslinti Taisyklių arba jų priedų nuostatas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad asmens kodą turi Lietuvos Respublikos piliečiai, tačiau užsienio valstybių piliečiai neturi. Siūlytume papildomai įvertinti šį reikalavimą ir pagal galimybes patikslinti (pavyzdžiui, „gimimo data (asmens kodas)“).

Dėl kartu su Projektu teikiamų dokumentų:

18. Atkreiptinas dėmesys, kad Finansų ministerijos 2023 m. sausio 24 d. rašte pateiktas siūlymas kartu su Projektu teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą aptartas Rašte, tačiau minimas teisės akto projektas iki šiol nepateiktas.

19. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 16 punktą, numatantį, kad viešojo administravimo subjektas, rengiantis norminio teisės akto projektą, Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka šio teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, jeigu teisės aktu numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su energetika, bei į pateikto Projekto reguliavimo turinį, taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Reglamentas), 37 punktu bei Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, kartu su teikiamu Projektu turi būti pateikta teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma.

20. Sutiktina su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2023 m. sausio 26 d. rašte išdėstytais argumentais ir prašymu pateikti Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

21. Rašte pateikiamas dalies Teisingumo ministerijos 2023 m. vasario 1 d. rašto kai kurių pastabų vertinimas bei nurodyta, kad kitų institucijų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertinimas pateikiamas derinimo pažymoje. Pažymėtina, kad įvertinus tiek Rašto, tiek derinimo pažymos argumentus, trūksta informacijos, kaip buvo atsižvelgta (nes derinimo pažymoje nepateikiami argumentai) į Teisingumo ministerijos 2023 m. vasario 1 d. rašto 3, 5 ir kitas pastabas, Tarybos 2023 m. sausio 30 d. rašto 3, 4 ir kitas pastabas bei kitas suinteresuotųjų institucijų pastabas. Siūlytina papildomai įvertinti visas gautas pastabas Projektams, ir, jeigu šios pastabos buvo *suderintos* arba *suderintos darbo tvarka*, apie tai informaciją pateikti Rašte, jeigu *nesuderintos* – įtraukti jas į derinimo pažymą pagal Reglamento 34 punkto reikalavimus.

Teisės grupės patarėja

Renata Adomaitytė-Šliogerienė